EIX 3

Trajectòries educatives

Què hem après de les trajectòries educatives i la formació al llarg de la vida?

"Cal reivindicar l'escola pública de qualitat i reclamar més beques per tornar a posar en marxa un ascensor social necessari per preservar la justícia social a casa nostra."

Carles Capdevila (DIRECTOR DEL DIARI ARA I PATRÓ DE LA FUNDACIÓ JAUME BOFILL) ➛

aprenentatge al llarg de la vida # formació i ocupació # equitat

RECERCA

3 Quin paper té l'educació en la posició social dels catalans?

Projecte:

Educació i mobilitat social a Catalunya (PaD)

Sobre la base de les dades del PaD, es fa una anàlisi inèdita sobre la mobilitat social dels catalans entre el 1955 i el 2005 per saber si la pauta de mobilitat social catalana ha estat meritocràtica o adscriptiva; i si l'estat del benestar ha contribuït a contrarestar els efectes de l'herència social i ha afavorit la igualtat d'oportunitats educatives entre els catalans.

Equip del projecte:

Antonio Marín, Xavier Martínez Celorrio, Laia Pineda (directors/coordinadors); Laura Morató.

Què ha motivat la nostra intervenció?

A Catalunya existia un buit de coneixement sobre la mobilitat social i la desigualtat d'oportunitats. Des del 1973, amb un estudi d'Esteban Pinilla de las Heras, no s'havia tornat a analitzar la mobilitat social catalana i mai no s'havia comparat a escala internacional.

Principals resultats:

L'anàlisi de les dades del PaD desmenteix el tòpic de Catalunya com una societat tancada, rígida i classista. Per contra, la societat catalana es confirma com una societat oberta, fluida i meritocràtica, cohesionada per una alta taxa d'ascens social (46%) i una baixa herència de classe (22%).

Però l'ascensor social no funciona igual per a tothom: la pauta meritocràtica per a la majoria no inclou els fills de les famílies pobres. Aquests pateixen un desavantatge de 14 a 1 a l'hora d'assolir títols postobligatoris sobre els fills de famílies més benestants.

Davant aquesta situació cal subratllar que l'educació és el factor més important en la determinació de la posició social dels individus i té un fort impacte en la reducció de les desigualtats. L'educació és clau per democratitzar les oportunitats i reduir la rigidesa social.

Entre el 1995 i el 2009 el **67%** dels adults catalans va experimentar mobilitat social

Propostes:

En conseqüència, la crisi no pot ser una excusa per deixar d'invertir en educació. Cal que les polítiques públiques, el sistema productiu i la societat civil maximitzin la igualtat d'oportunitats i la pauta de justícia meritocràtica que fins ara ha caracteritzat Catalunya.

Convé, tanmateix, repensar la secundària cap a un model més flexible, motivador i capaç d'atreure un major nombre d'estudiants. Paral·lelament cal invertir en polítiques socials transversals i territorials per afavorir nivells educatius més alts entre les famílies més vulnerables.

L'educació determina la posició social i aconsegueix reduir fins un **50%** la rigidesa social

Catalunya és un dels països amb herència de classe més baixa **22%** i taxa d'ascens social més alta **46%**

Aula de la Fundació Jaume Bofill amb Enric Canet

Font: Imatge de l'Aula de la Fundació Jaume Bofill "Quin paper té l'educació en l'ascensor social a Catalunya?"

Documents de referència:

- Quin paper té l'educació en l'ascensor social a Catalunya?
- Educació i mobilitat social a Catalunya
- Educació i mobilitat social a Catalunya

EL PATROCINEN:

Generalitat de Catalunya Departament d'Economia i Coneixement

Obra Social "la Caixa"

ALIANCES:

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya Institut d'Estadística de Catalunya